

PAULIUS PETRONIS

Pagrindinės spaudos leidėjas ir platintojas, blaivaus gyvenimo propaguotojas, prozininkas, politinis kalnys, saleziečių vienuolijos idėjų platintojas **Paulius Petronis** gimė 1916 m. spalio 22 d. Gumbelių kaime (Kupiškio ir Biržų rajonų paribyje) 1932 m. baigęs Salamiesčio pradžios mokyklą, 1933–1934 m. mokėsi saleziečių (katalikų vienuolių kongregacijos) centre Turine (Italija). 1935–1940 m. ir 1945–1948 m. gyveno, mokėsi ir dirbo pedagoginį darbą saleziečių centre Vytėnuose (Jurbarko r.). Vėliau, įgijęs medicininį išsilavinimą, dirbo felčeriu Kupiškyje, Vievyje, Semeliškėse, kitose Lietuvos vietovėse. Matydamas religinės literatūros trūkumą, ėmėsi slapto leidybinio darbo, suorganizavo pagrindinių spaustuvių tinklą (iš viso apie 10 spaustuvių) visoje Lietuvos teritorijoje 1969–1973 m. gyveno nelegaliai ir rūpinosi „Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos“ ir kitos religinės literatūros leidyba bei platinimu. Už šią veiklą 1973 m. buvo suimtas, nuteistas ir iki 1977 m. kalintas Mordovijos lageriuose. Grįžęs Lietuvon, gyveno ir dirbo Panemunyje, atnaujino nelegalios literatūros leidybą. Atgimimo metais gyveno Kaišiadoryse, kardinolo Vincento Sladkevičiaus namelyje, dėstė tikybą, tęsė leidybinę veiklą. 1990–2001 m. išleido 7 religinio turinio knygeles beveik 100 tūkst. tiražu, atsiminimų knygėlę „Nelikti nenaudėliu“ (2002). Mirė 2003 m. sausio 11 d., palaidotas Nodiejiškių (Salamiesčio parapijos) kapinėse.